

Sammanträdesdatum
2012-12-11

Dnr 2012/355

§ 127 Huvudmannaskap för genomförande av översiktliga undersökningar vid Gamla hyttan i Sala

INLEDNING

Länsstyrelsen har till Sala kommun inkommit med en förfrågan om kommunen vill åta sig huvudmannaskap för översiktliga undersökningar av det föroreningsskadade området vid Gamla hyttan.

Beredning

Bilaga KS 2012/260/1, skrivelse från tekniska kontoret

Jenny Sivars föredrar ärendet.

Yrkanden

Per-Olov Rapp (S) yrkar

att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att Sala kommun åtar sig huvudmannaskapet för de översiktliga undersökningarna av Gamla hyttan,

att de översiktliga undersökningarna utförs i enlighet med länsstyrelsens förslag samt översiktlig projektplan, samt

att uppdra till tekniska kontorets miljöingenjör att vara länsstyrelsens kontaktperson för projektet.

BESLUT

Ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att Sala kommun åtar sig huvudmannaskapet för de översiktliga undersökningarna av Gamla hyttan,

att de översiktliga undersökningarna utförs i enlighet med länsstyrelsens förslag samt översiktlig projektplan, samt

att uppdra till tekniska kontorets miljöingenjör att vara länsstyrelsens kontaktperson för projektet.

—

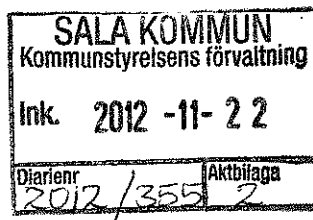
Utdrag
kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Jenny Sivars

Kommunstyrelsen i Sala

Förfrågan om huvudmannaskap för genomförande av översiktliga undersökningar vid Gamla hyttan i Sala

Länsstyrelsen har till Sala kommun inkommit med en förfrågan om kommunen vill åta sig huvudmannaskap för översiktliga undersökningar av föroreningskadade området vid Gamla hytta.

Bakgrund

Hyttan byggdes på 1540-talet för anrikning av silvermalm från Sala Silvergruva. På 1800-talet startade även lakning av aftersand. Hyttan lades ner ca 1880.

Området vid Gamla hyttan är inventerat av länsstyrelsen 2008. Screeninganalyser (XRF-mätning) gjordes i samband med det och höga halter metaller (bl a bly, arsenik, kvicksilver, zink och kobolt) detekterades i marken. Objektet tilldelades riskklass 1 (mycket stor risk för människors hälsa eller miljön) vid inventeringen. Sedimentprovtagningar utfördes av sänkningsföretagen 2010, dessa visade att ett påslag sker av flera metaller längs hyttområdet. Det är troligt att Gamla hyttan är den huvudsakliga källan till föroreningen.

Enligt den ansvarsutredning som länsstyrelsen har utfört finns ingen ansvarig för det föroreningar som konstaterats.

Länsstyrelsen har fått 200 000 kronor beviljade för att genomföra de översiktliga undersökningarna. Undersökningarna som nu ska genomföras syftar främst till att öka kunskapen om hur och i vilken omfattning lakning sker till omgivand yt- och grundvatten. Resultaten ska ligga till grund för en ny riskbedömning och utgöra underlag för att bedöma eventuellt behov och omfattning av fortsatta undersökningar.

Om kommunen åtar sig huvudmannaskapet ska kommunen bekosta den arbetstid som kan hänföras till huvudmannaskapet (inläsning, upphandling, deltagande i styrgrupper mm). Kommunen får bidrag för den arbetstid som kan hänföras till projektledning (beslut om provtagningsplaner mm).

Projektet ska slutredovisas till länsstyrelsen senast 31 oktober 2013.

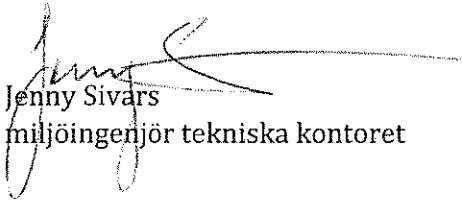
Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att Sala kommun åtar sig huvudmannskapet för de översiktliga undersökningarna av Gamla hyttan

att de översiktliga undersökningarna utförs i enlighet med länsstyrelsen beslutsförslag (bilaga 2) samt översiktlig projektplan (bilaga 3)

att uppdra åt tekniska kontorets miljöingenjör att vara länsstyrelsens kontaktperson för projektet

Jenny Sivars
miljöingenjör tekniska kontoret

Bilagor:

1. Länsstyrelsen 2012-11-08, Förfrågan om huvudmannskap Gamla Hyttan
2. Länsstyrelsen 2012-11-08, Förslag till beslut "Bidrag till utredning av föroreningsskadat område".
3. Sala kommun, tekniska kontoret 2012-11-20, Översiktlig projektplan

Jenny Sivars

Från: Välimaa Sari <Sari.Valimaa@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 8 november 2012 14:20
Till: Jenny Sivars
Ämne: Förfrågan om huvudmannaskap Gamla hyttan
Bifogade filer: 121108 förslag till beslut Gamla hyttan.doc

Dnr 577-4587-11

Hej
Länsstyrelsen i Västmanlands län har beviljats 200 000 kr av Naturvårdsverket för översiktliga undersökningar av det föroreningsskadade objektet Gamla hyttan i Sala.

Länsstyrelsen efterfrågar med denna skrivelse Sala kommuns möjlighet och vilja att agera huvudman för projektet.

Åtagande om huvudmannaskap och fördelning av kostnader

Om kommunen åtar sig huvudmannaskapet önskar Länsstyrelsen ett skriftligt åtagande.

Ett åtagande innebär bland annat att kommunen står för den arbetstidskostnad som hänförs till huvudmannaskapet samt åtar sig att följa villkoren i vidareförmedlingsbeslutet (se bilagt förslag till beslut). De delar av kontaktpersonens arbetstid i projektet som kan hänföras till huvudmannaskapet (inläsning, upphandling, redovisning till Länsstyrelsen, eventuella fastighetsfrågor och dylikt) bekostas av kommunen. De delar av kontaktpersonens arbetstid som ingår i projektledningen (miljöbedömningar för beslut om styrning av undersökningarna) är bidragsberättigande.

Projektplan och vidareförmedling av bidraget

Det är lämpligt om en översiktlig projektplan upprättas och bifogas kommunens skriftliga åtagande om huvudmannaskap. När dessa inlämnats tar Länsstyrelsen beslut om vidareförmedling av medel för att genomföra undersökningarna.

Frågor

Återkom gärna med frågor eller synpunkter på förslag till beslut, kostnadsfördelning, upplägg etc.

Med vänlig hälsning

Sari Välimaa
Miljöskyddshandläggare

Telefon: 021-19 51 24
E-post: sari.valimaa@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen i Västmanlands län
721 86 Västerås
www.lansstyrelsen.se/vastmanland

MILJÖENHETEN
Sari Välimaa
Telefon 021-19 51 24
sari.valimaa@lansstyrelsen.se

Sala kommun
Box 304
733 25 Sala

Bidrag till utredning av föroreningsskadat område

Beslut

Länsstyrelsen i Västmanlands län beslutar enligt 10 a § i förordning (2004:100) om avhjälpande av föroreningsskador och statsbidrag för sådant avhjälpande att vidareförmedla bidrag om högst 200 000 kr till Sala kommun för översiktliga miljötekniska undersökningar vid Gamla hyttan i Sala, som bedrevs på fastigheterna Kristina 4:8, Kristina 4:232, Kristina 4:252, Nystrand 1:13 (skifte 1, 2 och 3), Nystrand 1:14, Nystrand 1:15, Nystrand 1:1, Sala Prästgård 1:6 samt Nystrand (fastighet utan siffror).

Beslutet grundar sig även på Naturvårdsverkets beslut NV-08297-11 daterat den 31 januari 2011, Länsstyrelsens dnr 577-4587-11.

Villkor för bidraget

Huvudmannaskap och projektledning

- 1 Sala kommun ska vara huvudman för undersökningarna.
- 2 Sala kommun bekostar den arbetstid i projektet som kan hänföras till huvudmannaskapet, vilket omfattar exempelvis inläsning, upphandlingar, deltagande i styrgrupp, ekonomi, administration och fastighetsfrågor.
- 3 Sala kommun får bidrag för den arbetstid i projektet som kan hänföras till projektledning, exempelvis beslut om omfattning av provtagningar utifrån aktuella miljö- och hälsorisker.

Ekonomisk information och kvartalsredovisning

- 4 Det åvilar huvudmannen att projektet genomförs inom givna ekonomiska ramar. Om information framkommer om fördyringar eller risk för fördyringar som innebär att projektets budgeterade totalkostnad överskrids ska detta omedelbart meddelas Länsstyrelsen.
- 5 Huvudmannen ska senast den 7 januari, den 5 april, den 5 juli respektive den 5 oktober, inkomma till Länsstyrelsen med:
 - a en kortfattad redovisning av eventuella förändringar och avvikelser i projektets tidplan, uppfyllelse av mål etc, samt
 - b en ekonomisk redovisning av:
 - i resursåtgång (kr och timmar), samt

- ii budgetprognos (kr) för resterande aktiviteter.

Rekvisition av bidrag

- 6 Fakturerade konsultkostnader och kostnad för projektledningens arbetstid kan utbetalas mot rekvisition. Länsstyrelsen förbehåller sig dock rätten att hålla inne med 10 % av kostnaden tills Länsstyrelsen mottagit slutrapport från undersökningarna, huvudmannens godkännande av rapporten och slutredovisning enligt detta beslut.
- 7 Rekvisition av bidragsmedel ska innehålla:
 - a Förteckning över fakturor och summering av dessa. Kostnader ska anges exklusive mervärdesskatt.
 - b Kopior på de fakturor som ingår i rekvisitionen. Det ska klart framgå vad fakturorna avser.
 - c Utdrag på tidsredovisning för den aktuella tidsperioden omfattande både projektledning och huvudmannaskap. Kostnad exklusive mervärdesskatt för projektledningen ska redovisas.
 - d Uppgift om plusgironummer eller bankgironummer till vilket bidraget ska utbetalas, samt eventuell hänvisning till konto eller referens.
 - e Vid slutredovisningen ska den ekonomiska redovisningen av projektet vara påskriven av huvudmannens ekonomiskt ansvarige.

Slutredovisning och övriga krav

- 8 Projektet ska genomföras i huvudsaklig överensstämmelse med Länsstyrelsens bidragsansökan daterade den 14 oktober 2011, se bilaga 1.
- 9 Projektet ska genomföras och slutredovisas i huvudsaklig överensstämmelse med senaste versionen av Naturvårdsverkets kvalitetsmanual.
- 10 Undersökningar och utredningar ska utgå från Naturvårdsverkets vägledningsmaterial om efterbehandling av förorenade områden (Naturvårdsverkets rapporter 5976, 5977 och 5978).
- 11 De översiktliga undersökningarna, rapporteringen, slutredovisning samt inskickande av rekvisition av bidrag till Länsstyrelsen ska ha genomförts senast 31 oktober 2013.
- 12 Länsstyrelsen ska under hela projektet ha insyn i projektets utförande och ha rätt att på plats följa projektet.

Bakgrund

Hyttan byggdes på 1540-talet för anrikning av silvermalm från Sala silvergruva. På 1800-talet startades även lakning av aftersand. Hyttan lades ned runt 1880.

Sedimentundersökningen av Sagån 2010 visar att ett påslag sker av flera metaller längs hyttområdet. Det är troligt att hyttverksamheten är den huvudsakliga källan till föroreningsspridningen.

Utifrån hyttans utsträckning på häradsekonomska kartan från 1910, bedöms följande fastigheter ingå i det föroreningsskadade objektet Gamla hyttan i Sala: Kristina 4:8, Kristina 4:232, Kristina 4:252, Nystrand 1:13 (skifte 1+2+3), Nystrand 1:14, Nystrand 1:15, Nystrand 1:1, Sala Prästgård 1:6 och Nystrand (fastighet utan siffror som omfattar Sagån söder om bron, längs med f d hyttområdet).

Projektets omfattning

Bidrag har beviljats till att översiktligt undersöka förekomst och mängd av föroreningar i området samt deras spridning och risk.

Följande bedöms behöva utföras: en översiktlig kartering av de olika avfallens utbredning i området, markprovtagning, lakttester, grundvattenprovtagning och ytvattenprovtagning. Öster om hyttområdet finns ett dike, som skulle kunna vara en ytlig spridningsväg, varför även några sedimentprover bedöms behöva uttas där. Om diket är vattenfyllt kan även ytvattenprover vara aktuellt, om ekonomiskt utrymme finns.

Utifrån framkomna undersökningsresultat, i kombination med befintliga resultat från undersökningar i området, sammanställs en rapport med en översiktlig riskbedömning, samt motivering av eventuellt behov av fortsatta undersökningar.

Huvudmannaskap

Länsstyrelsen får förmedla bidrag vidare till en myndighet som tar på sig huvudmannaskapet. Länsstyrelsen bedömer att bidrag kan förmedlas till Sala kommun, eftersom de tagit på sig huvudmannaskapet och inga verksamhetsutövare eller fastighetsägare bedömts som skäligen ansvariga att utföra undersökning av den aktuella föroreningsskadan.

Huvudmannaskap innebär bland annat att leda genomförandet av projektet och att svara som kontraktspart mot anlidade konsulter. Huvudmannen är verksamhetsutövare och ansvarar för att projektet genomförs inom givna ekonomiska ramar och bidragsvillkor, att erforderliga tillstånd finns, att erforderliga anmälningar gjorts, att dokumentation sker, att löpande redovisning sker till Länsstyrelsen m m.

Statligt bidrag och huvudmannens kostnader

Fakturor ska tydligt särredovisa de olika delarna enligt villkoren i detta beslut och kontaktpersonens tidsredovisning ska delas upp på projektledning respektive

huvudmannaskap, för att möjliggöra huvudmannens kvartalsrapportering samt slutredovisning.

Länsstyrelsen förutsätter att denna verksamhet är föremål för samma kontroll och löpande revision som huvudmannens övriga verksamhet.

Länsstyrelsens insyn i projektet

Länsstyrelsen ska under hela projektet ha insyn i projektets utförande och ekonomi. Länsstyrelsen bör därför i god tid kallas till och har rätt att delta i projektmöten etc samt att minnesanteckningar, utkast på rapporter och dylika dokument löpande delges Länsstyrelsen.

Länsstyrelsens vidareförmedling av bidrag

Om huvudman lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter och därigenom fått bidrag kommer Länsstyrelsen inte att betala ut beslutat bidrag, alternativt återkräva utbetalt bidrag. Detsamma gäller om huvudman inte följt villkor för bidraget och avvikelserna inte är av mindre betydelse.

Anna-Lena Olsson
Samordnare

Sari Välimaa
Miljöskyddshandläggare

Bilagor

1. Ansökan om bidrag, daterad den 14 oktober 2011, dnr 577-4587-11

Jenny Sivars

PROJEKTPLAN**Översiktliga undersökningar vid Gamla Hyttan, Sala kommun****BAKGRUND**

Gamla hyttan har i länsstyrelsen MIFO-inventering 2008 tilldelats riskklass 1, mycket stor risk för människors hälsa eller miljön. Riskklassningen är gjord utifrån arkivstudier och mätningar i fält (XRF). Mätningar i fält visar på höga metallhalter i mark i området. 2010 utfördes provtagning av sediment i Sagån som visar på höga metallhalter i sedimenten nedströms hyttområdet. Det bedöms troligt att huvudsaklig källa till föroreningarna i sedimenten är hyttområdet.

BEVILJADE MEDEL

Naturvårdsverket har beviljat 200 000 kronor för översiktliga undersökningar. Sala kommun har fått förfrågan om huvudmannaskap för undersökningarna. Om kommunen åtar sig huvudmannaskapet kommer kommunen bekosta den arbetstid i projektet som hänförs till huvudmannaskapet. Övriga kostnader finansieras med de medel som är beviljade.

TIDSPLAN

De översiktliga undersökningarna ska i sin helhet slutredovisas till länsstyrelsen senast den 31 oktober 2013.

Konsult för genomförande av uppdraget kommer att upphandlas. Förfrågningsunderlaget beräknas kunna publiceras under februari månad 2013. Detaljerad tidsplan kommer tas fram i samarbete med upphandlad konsult.

OMFATTNING AV UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen ska resultera i en förstudie enligt Naturvårdsverkets kvalitetsmanual. Undersökningarna ska omfatta provtagning i mark, yt- och grundvatten samt laktester. Syftet med undersökningarna är att öka kunskapen om hur och i vilken omfattning lakning sker från området till omgivande yt- och grundvatten. Resultatet ska kunna ligga till grund för bedömning av behovet och omfattning av eventuella fortsatta undersökningar av området. Resultatet ska även ligga till grund för en ny riskklassning av objektet och en översiktlig riskbedömning.

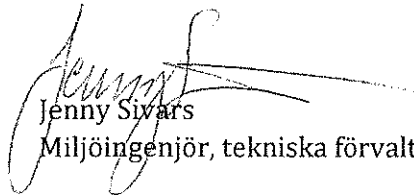
RAPPORTERING TILL LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen kommer löpande muntligt och via e-post hållas delaktiga i projektets utförande och bjudas in att delta i möten under arbetets gång. Varje kvartal kommer en skriftlig redovisning av läget att inlämnas till länsstyrelsen.

Slutredovisningen kommer bestå av rapport från förstudien samt en rapport som innehåller beskrivning av aktiviteter och uppnådda resultat, redovisning av erfarenheter samt en ekonomisk redovisning.

KONTAKTPERSON

Jenny Sivars, miljöingenjör på tekniska kontoret, kommer att vara Sala kommuns kontaktperson gentemot Länsstyrelsen.

Jenny Sivars
Miljöingenjör, tekniska förvaltningen